

A munkaügyi ellenőrzések új rendje

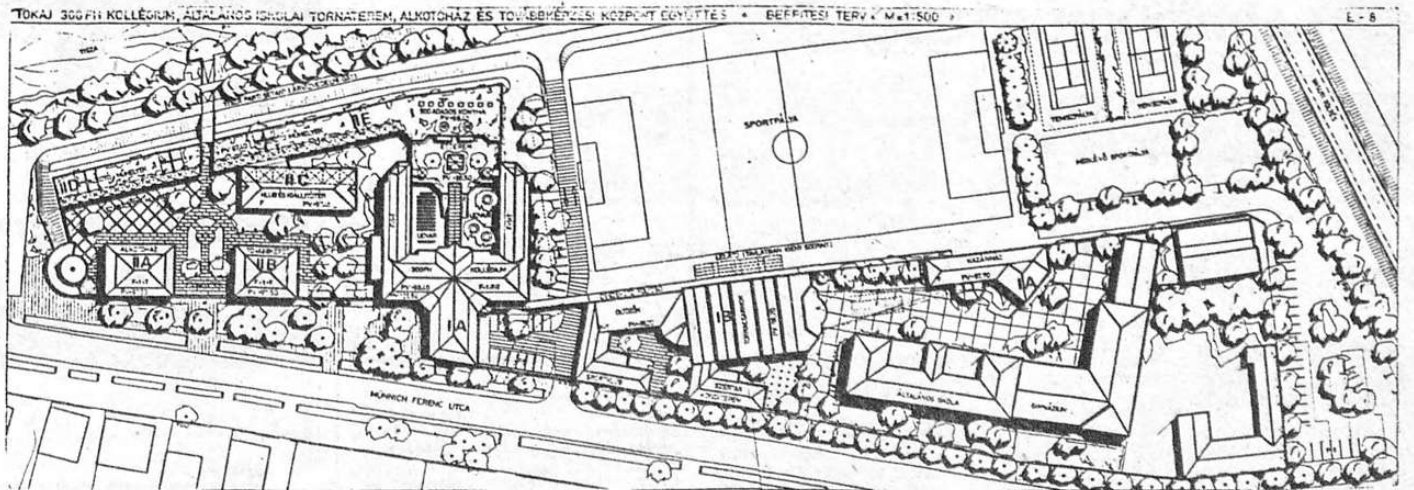
A Minisztertanács rendelete alapján kibővült az Országos Munkavédelmi Főfelügyelőség hatásköre, amely ezúttal nemcsak a munkavédelemmel, hanem a munkaviszony kapcsolatos előírások betartásának hatóságai ellenőrzésére is jogosult. Ezzel együtt Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőségre változott a szervezet neve.

A munkaviszonnyal kapcsolatos előírások betartását eddig a tanácsok munkaügyi szakigazgatási szervei ellenőrizhették. Vizsgálataik eseti jellegűek voltak, ezért az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal már korábban kezdeményezte egy olyan szervezet kialakítását, amely folyamatosan és átfogóan figyelemmel kíséri a munkaügyi rendelkezések betartását, ellenőrzi azok gyakorlati végrehajtását. A kormány döntése alapján erre a feladatra nem hoztak létre külön szervezetet, hanem egy már meglévő, a munkaügyi ellenőrzésekkel összefüggő tevékenységet folytató szervezetet bízták meg az ellenőrzések végrehajtásával.

A tervek szerint a munkaügyi ellenőrzéseket az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség

fővárosi és megyei szervezeteinél 25 szakember fogja irányítani, az új feladatok ellátására azonban felkészítik a főfelügyelőség valamennyi munkatársát. A munkavédelmi és munkaügyi felügyelőknek joguk van arra, hogyha a dolgozók foglalkoztatásában szabálytalanságot tapasztalnak, akkor annak megszüntetésére kötelezzék a munkáltatót. Bizonyos esetekben szabálysértési és fegyelmi eljárást is kezdeményezhetnek. Az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség hatásköre nem terjed ki azoknak az egyéni vitás kérdésekre, amelyek az ellenőrzésre, amelyekben eddig is, és ezután is a munkaügyi döntőbizottságok, a munkaügyi bíróságok járnak el.

A felügyelők a munkaviszonnyal kapcsolatos foglalkoztatási kérdések mellett folyamatosan figyelemmel kísérik majd a munkaidő-alap védelmére hozott intézkedések végrehajtását a vállalatoknál. Munkájukkal ahhoz is hozzá kívánják járulni, hogy a hiányosságok feltárásával javuljon a munka szervezettsége, a dolgozók foglalkoztatásának hatékonysága. (MTI)

Nagyszabású tervek Aggteleken

(De mi valósul meg belőlük?)

A civilizáció áldásai mellett, főként az utóbbi néhány évtizedben, egyre gyakrabban beszélünk a civilizációs ártalmakról. Az életünket adó bioszféra veszélyeztetettségét felismerve kezdeményezte az UNESCO azt a programot, amely csökkentheti ezeket az ártalmakat. Nemzeti parkok ugyan már évtizedek óta működnek szerte a világban, de csak a '70-es évek elején vált ezek közül néhány úgynevezett bioszféra-rezerváttá.

Az egyik hazai nemzeti park, az Aggteleki, megérkező húzódik át szlovák területre. Igazgatója, *Buzetky Győző* tartott előadást a népfőnt megyei környezetvédelmi munkabizottsága ülésén a park feladatairól, a fejlesztési elképzelésekről. Legfontosabb tevékenységük a természetvédelem, ezen belül a természet vagy a természethez közel álló élő rendszerek védelme. (Azaz a földünk körbefogó nagy élőrendszer, a bioszféra védelme.) További, hasonlóan fontos feladat a kutatás, az oktatás (ezen belül az idegenforgalom) megszervezése. Tudományos program a gémmegőrzés, azaz a fajok védelme.

Mint az előadó kifejtette, a 20 ezer hektárnyi terület roppant gazdag geológiai értékekben. 400 barlangból (ennyi ismert, de nyilván van több is), 14 fokozottan védett. Legalább ennyire értékes a táj élővilága, élőrendszere is. Nos, e feladatok ellátása, ez év januárjától gazdasági-pénzügyi szempontból is a nemzeti park dolga, ugyanis önálló költségvetési szerv lett. Így most a fejlesztési elképzelések realizálása is egy kézbe került. A cél, hogy a park tartsa el önmagát. Ezért tervezik a Baradla-barlang gazdasági „kihátrahúzását”.

Az évi 200 ezer látogató 6-7 millió forintos bevé-

telhez juttatja a parkot, de ha minden forrás (szállodák, benzinkuták, pecsenyesütő, stb.) az ő kezükbe kerülne, 46 millióra számíthatnának. Jelenleg csak a kemping és a Barlang Szálló az övék, a Cseppkő és a Tengerszem szállók nem. Szó van egy vegyesvállalat alakításáról, s így akarnak a Cseppkő Szállóból egy négycsillagos szanatóriumszállót kialakítani. A barlangban az Óriások termében barlangi terápiás termet lehetne létrehozni, külföldieknek is.

A nemzeti park biztosítaná a háttérrel, hogy a barlangon kívül is legyen szolgáltatás, hogy ne csak néhány órát töltsenek itt a turisták. A Tengerszem Szálló a Bükkvidéki Vendéglátó Vállalat tulajdona, el is adnák, de egyelőre irreálisan magas áron, így még nem tudtak megegyezni. Ki kell alakítani a nemzeti park központját is. Erre Jósóvári László legalkalmasabbnak, népi építészeti emlékeit — már most is a huszonegyedik órában vagyunk — is meg lehetne így menteni. A turizmussal, oktatással kapcsolatos épületeket alakítanák itt ki. Eddig két parasztházat vettek meg, ezeket is — sajnos — irreális áron, s felújításuk is — a különböző szabályozók, s pénzügyi okok miatt is — többre kerül az ésszerűnél.

Készül egy regionális terv is, a nemzeti park átalakítására, átrendezésére — az Északterv készíti —, de ez az egész táj rendezésével már több mint 100 milliós beruházás lenne. Ez meghaladná a nemzeti park lehetőségeit, a megyei és helyi tanácsok feladata lenne, de egyhamar aligha jut rá pénz.

Persze, kérdés az is, hogy a fentebb felsorolt turisztikai beruházásokból is mennyi, és mikor valósulhat meg. A munkabizottság örömmel üdvözölte a tervet és támogatásáról biztosította az igazgatót.

(sz-i)

Régi város

megújulása

Tokaj, a több mint 900 éves település építészeti és sok kincset tartogat az ide látogató számára. Sajnos, manapság családokra kell a szemlélődőnek, mert régi utcáit, barokk és eklektikus stílusú épületeit bizony megviselte az idő és a pénztlenség. Számátalan tervezet készült már arra, hogy megmentsék az 1890-es években készült zsinagógát, helyrehozzák a tanács és a mellette lévő művelődési központ értékes műemlék épületegyüttesét. Ezek a tervek mindaddig álmok maradtak. Most azonban mintha megmozdult volna valami a kisvárosban. Már felújították a gyógyszerteret és a görögkeleti templomot, egyre közelebbinek tűnik az idő, amikor elkezdődhetnek az egyéb rekonstrukciók. Az elképzelésekről; a 300 férőhelyes középiskolai kollégium, általános iskolai tornaterem, alkotház és továbbképzési központ együttes tervéről Pirtty Attila, a tanács, a művelődési központ, valamint a zsidó templom újjáépítéséről Rostás László építésszel beszélgettünk.

A belső városrész felújításának egyik impozáns koncepciója a Münnich Ferenc utca, a vasúti töltés és a Tisza által határolt háromszög beépítése. Az elmúlt évben pályázatot írtak ki, amelyre kilenc vállalatot érkeztet tervjavaslatok. Legjobbnak az Északterv szakemberei által elkészített bizonyultak, talán azért is, mert számoltak a már ott lévő épületekkel, s ezek hangulatához, tradíciójához illesztették az új funkciókat. A volt Desseffy-kastélyban ma kollégium működik. Ebben a terv szerint alkotház lesz és továbbképző központ, amit egy általános iskolai tornaterem és egy kollégium egészít ki. Ebben a háromszögben egy közoktatási-közművelődési komplexum megépítésére nyílik lehetőség. Két ütemben valósul meg az elképzelés: az elsőben a 300 személyes kollégium és a tornaterem, a másodikban az alkotház és a továbbképző központ. Az összeruházás mintegy 150 millió forintba kerül, ebben benne foglaltatik a lakosság településfejlesztési hozzájárulása is.

A Münnich Ferenc utcában városi terecske alakul majd ki. Az épületegyüttes a Tisza felé fokozatosan, lépcsőzetesen, egy-egy szinttel csökken, s végül a parti gáthoz simul. A kollégiumi szobák egy részét úgy alakítják ki, hogy nyári rendezvények résztvevőinek elszállásolását is lehetővé tegyék.

Az „U”-alakú épületben egy szép, belső udvart hozhatnak létre, amelyet az étterem zár le. Az ebédlő 210 négyzetméteres, amelyet egy 500 adagos konyha szolgál ki. Tetején egy burkolt, növényekkel telepített tetőterasz lesz, amelyre a tanulószobából ki lehet menni. A tornacsarnok 600 négyzetméter alapterületű, nézőtér is helyet kap benne, így a város sportéletét kielégítheti. A politikaikat műhelyben főzőkonyha is lesz, ahol a közép- és általános iskolás lányok technikaóráit megtarthatják. A második lépcsőben épülő alkotház és művésztelep megvalósulása csak a következő öt évszázadban várható. A Tisza partján lévő műhelysorban helyet kap kerámia-, kőfaragó, grafikai, színtanymó, fotográfus műhely.

A Tokaji Városi Tanács a város központjában egy szép műemlék épületben működik. Mellette van a művelődési központ, amely jelenlegi adottságaival már nem tudja kielégíteni a város kulturális igényét. Mindkét épületet felújítják, a terv szerint új funkciók is beléphetnének. Terveznek az előcsarnokba többek között: teaházat, minigalériát, pódiumtermet, klubot és műhelyszobákat. A két rendezhető épület udvara lehetővé adna nyaranta szabadtéri kamarazene-koncertek lebonyolítására.

Ezzel a megoldással azonban még mindig nincs a városnak egy kulturális rendezvényterve. A zsinagóga újjáépítésével ezt a gondot is megoldják, de úgy, hogy a műemlék jellegű épület új funkciókban is megőrizze építészeti arculatát. Öt évvel ezelőtt a mesterszobák már készítették egy tervpályázatot, de az pénz hiján nem valósulhatott meg.

Most az Északterv szakemberei újjáépítési és hasznosítási tervet is készítettek. Sürgős lenne a rekonstrukció elkezdése, mert már telő sincs az alig egy évszázados épületen. Aznak a falak, puszta ami még eddig megmenthető lett volna. A tervezési szakasz egy évet vesz igénybe, de a kivitelezés is speciális műemlékvédelmi szakemberek hosszadalmas munkáját igényli. Minél több idő telik el, annál többre kerül majd az építés. A terv a pénzügyi lehetőségek korlátai miatt az „apró lépések” politikáját követi.

Bízunk benne: sikerrel.

(o. b. e.)

Iskolai egészségvédelem

Az iskolai egészségnevelés helyzetét tekintette át nemrégiben az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének elnöksége. Egyebek között megállapították, hogy a KÖJÁL-ok gyermek- és ifjúsághigiénés osztályai folyamatos ellenőrzésekkel, műszeres vizsgálatokkal segítik azoknak a környezeti ártalmaknak a kiszűrését és megszüntetését, amelyek kedvezőtlenül befolyásolják a gyerekek testi és szellemi fejlődését.

Dr. Szőke Katalin, az Országos Közegészségügyi Intézet osztályvezető főorvosa az MTI munkatársának elmondta: az osztályok feladata elsősorban olyan intézkedések kezdeményezése, amelyek egészséges körülményeket teremtenek a fiatalok számára, a bölcsődétől az egyetemig. Mivel a tanulók napjuk legnagyobb részét az iskolákban töltik, lényeges, hogy a tárgyi feltételek is — a bútorok, a berendezések, a világítás — megfeleljenek az egészségvédelmi szempontoknak, a

mindenkori életkori sajátosságoknak. A mind gyakrabban előforduló gyermekkori mozgásszervi megbetegedések — a gerincdeformitásoknak és a boka-süllyedésnek — ugyanis okozói lehetnek a rosszul megválasztott bútorok is. A gyermek- és ifjúsághigiénés osztályok minden megyében megvizsgálták a világítást az iskolákban, s a rossz tapasztalatok miatt országos akciót kezdeményeztek a korszerűsítésre.

Figyelemmel kísérik a gyermekek testi fejlődését is, ehhez különböző műszerekkel fáradásvizsgálatokat végeznek az intézményekben. A KÖJÁL-ok munkatársai rendszeresen vizsgálják az órárendeket, a gyerekek napirendjét, elsősorban a napközi és iskolaothonos időbeosztásukat. Életmódjukra következtetnek annak a nagyszabású felmérésnek az eredményeiből, amelyet több megyében a hétvégi szabadidő eltöltéséről készí-

Pályakezdőket várnak a kórházak

Megyénkben összesen 136 helyre várnak most végző orvosokat. Ezekből 27-et társadalmi ösztöndíjjal végzőkkel töltenek be, így 109 helyre pályázhatnak a végzősök.

Miskolcon kívül nagyobb számban várnak fiatal orvosokat például az ózdi, valamint a sátoraljaújhelyi kórházakba. Mindkét helyen 16-16 állás van. A pályakezdők 23 szakmában választhatnak maguknak helyet. Belgyógyászokat, ideg-elmegyógyászokat keresnek elsősorban az ózdi, a sátoraljaújhelyi, a szikszói kórházakba. Ideg- és elmeosztályra pályázók részére 15 álláshe-

lyrekezdőket várnak a lakáskérdést Sátoraljaújhelyen is. Aközben a szakmákban, ahol nem annyira „szorít a cipő”, az álláshelyek betöltésénél és a fizetésnél figyelembe veszik az elért tanulmányi eredményt is.

Új szövetkezeti boltok

A MESZÖV elnöksége döntött a közelmúltban az áfészekről beérkezett kérelmekről, amelyekkel a közös fejlesztési alapról kérték támogatást.

A megyei közös fejlesztési alap képzéséhez minden áfész hozzájárult, s erre a célra nyereségük 3 százalékát fizetik be. Az így képződött összegből megfelelő feltételek mellett nyújtanak támogatást többek között fejlesztésekhez, a szövetkezetek közös összefogásával megvalósuló beruházásokhoz.

A hetedik ötéves tervben, 1990-ig várhatóan 72 millió

forint közös fejlesztési alap képzésével számolnak, amelyből pályázat útján részesülhetnek a szövetkezetek. Az elnökség most megközelítőleg 29 millió forint felhasználásáról döntött.

A pályázók közül a Szendrő és Vidéke Áfész 600 000 forint támogatást kapott. Ebből az összegből a Rakacai-tónál új vendéglátó egységet létesít. Ennek létesítése idegenforgalmi szempontból is indokolt. Egyre több magánszemély és vállalat létesít itt üdülőket, és kemping építését is tervezik. Így te-

hát az ellátás javítása mindenképpen indokolt.

Ugyancsak a község ellátásának javítását szolgálja a Bodrogközi Áfésznek juttatott megközelítőleg 1,7 millió forintos támogatás is. Ebből Nagyrovágy községben létesítendő 170 négyzetméter alapterületű élelmiszerbolt-hoz járulnak hozzá. A beruházáshoz a megyei tanács egymillió forint támogatást ad. Az alapellátást javító beruházást még az idén tavaszán megkezdik, s a terv szerint azt a jövő évben adják át rendeltetésének — megvalósítva ezzel a szövetkezeti tagság jogos igényét.

Új hajósok a Balatonon

A MAHART Balaton Hajózási Leányvállalata megfialított személyzetet készült az idei szezonra; a napokban befejeződött tanfolyamán 30 fiatal tett sikeres vizsgát. Képeztek A, B és C kategóriájú hajóvezetőket,

géphajó-kormányosokat, gépmestereket és gépközlekedőket. Az új hajósok — mielőtt a tórált eltűnik a jég — nyíltvízi járatokon és kikötői manőverezéseken tesznek hatósági vizsgát.